

for det Bedste for at kunne tilveiebringe en Afslutning af Forfatningskampen og naae en Tilstand, der kunde fremkalde Ro og Fasthed i vore indre Forhold, samtidigt med, at vi fik den Opreisning, naaede den Sympathie hos Ulandet, som vi trænge til. Jeg forstaaer, at man med Kjærlighed holder fast ved Femtejuni-loven, men jeg forstaaer ikke, at man, naar man seer hen til, hvad her foreligger, kan sætte Bevarelsen af den uforandrede Sunigrundlov over — jeg kunde fristes til at sige det — Bevarelsen af Landet; thi hvad er Danmark, mine Herrer! mishandlet og lemlæstet, som det er, naar vi ikke have kunnet blive enige om at tilveiebringe en Tilstand, der tilsteder at undersøge Skadens Størrelse, maale Forholdenes Brøst og søge at raade Bod paa, hvad der er skeet. Hvad ville de Herrer? Grundloven af 5te Juni 1849. Men jeg seer ikke, at vi kunne komme dertil paa en lovlig Maade. Dette forekommer mig klart og tydeligt at frengaae deraf, at nærværende Lovudkast er forelagt her som Resultat af en stor og mærkelig Samstemning i den anden lovligt bestaaende Repræsentation — og hyderligere — og jeg skal tillade mig specielt at henvende mig til den ærede Taler, som sidst havde Ordet (B. Christensen) — at dette er skeet efter en Appel til Folket, efter en Oplosning af Rigsraadets Folkething og Udskrivning af nye almindelige Valg. Det er ikke med Ret, naar han siger, at Folket vil Andet, end hvad dette Valg viser. For Diebliffet have vi intet andet Beviis for, hvad der er Folkets Villie, end hvad der frengaaer af dette Valg. Man kan altsaa ikke hyde os ligeoverfor det, der foreligger, Femtejuni-grundloven, man kan kun hyde os Opretholdelsen af den Stilling, vi nu have, Fortsættelsen af de Forfatningskampe, hvori vi saalænge have befundet os, og ved Siden deraf den usikre Udsigt til maastee senere indtrædende Eventualiteter og tilfældige Begivenheder, men vi have ikke Sikkerhed for, at de ikke ligesaa godt kunne føre til den Side, hvor hverken de eller vi ville hen. De Medlemmer, der paa nogen Maade kunne modtage det foreliggende Forslag, og som kunne beqvemme sig til at opgive den uforandrede Sunigrundlov, vil jeg lægge stærkt paa Hjerte, om de ogsaa ville

kunne bære Ansvaret for at vedligeholde en Tilstand som den, hvori Landet nu befinder sig, en Tilstand, som virker svækkende og hæmmende paa vor indre Udvikling, som stiller os stævt og misligt ligeoverfor Ulandet, og som, hvad der efter min Overbeviisning er det Værste, lammer og tilintetgjør Interessen for vort constitutionelle Liv, saavel i denne Sal som i hele Folket.

Conseilspræsidenten: I det jeg i alt Væsentligt skal henholde mig til, hvad der er ytret af den ærede sidste Taler, føler jeg Opfordring til at svare paa Noget af det, der er fremkommet fra den ærede 1ste Landssthingsmand for 2den Areds (B. Christensen). Der blev nemlig bemærket, at der med dette Lovudkast ikke fulgte Motiver. Dette har sin naturlige Grund deri, at Motiveringer ligger i hele den historiske Udvikling og fremgaaer af hele den Forhandling, der har fundet Sted baade i Rigsraadets Landssting, Folkething og Fællesudvalget, hvoraf Lovudkastet er et Udbytte. Med Hensyn til den Bemærkning, som allerede ved dets Forelæggelse fandt Sted fra Ministeriets Side, at Ministeriet maatte betragte dette som en Heelhed, da ligger ogsaa dette tydeligt og klart i hele den Maade, hvorpaa Udcastet er fremkommet. Det fremkom som en Overenskomst, som et Compromis, og som saadant har det Betydning. Det vil jo, skjøndt det ikke kan gaae an at omtale, hvad der har fundet Sted i Fællesudvalget, eller de forskjellige Meninger, som der have udviklet sig, være klart, at en sliq Overenskomst ikke kan tilveiebringes uden Opoffelse af personlige Anskuelser. Men det, hvorfor man har opoffret en Deel af disse, er naturligviis for at naae det Maal, hvortil ogsaa Ministeriet stræber, nemlig: ad den hurtigst mulige Veie at naae en Slutning af vor Forfatningsstrid. Dette er Hovedmaalet, det er det, som har gjort det muligt at overvinde de personlige forskjellige Opfattelser.

Rasmussen: Nu ere vi altsaa endelig komne saa vidt, at det er blevet sagt os, at, hvad Rigsraadet har vedtaget i Forfatningsagen, det er en Forskrift for Rigsdagen, som skal